

Харківська державна академія дизайну і мистецтв

(повне найменування вищого навчального закладу)

Факультет «Образотворче мистецтво»

(назва факультету)

Кафедра живопису

(повна назва кафедри)

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до дипломної роботи
на здобуття ступеня бакалавра
(освітньо-кваліфікаційний рівень)

на тему: «Вісник Миру»

Виконав: студент 4 курсу
Чень Пенюй
освітньо-професійної
програми «Станковий живопис»
Керівник: доц. Ковальова М.М.

(прізвище та ініціали)

Харків – 2024

Харківська державна академія дизайну і мистецтв
(повне найменування вищого навчального закладу)

Факультет «Образотворче мистецтво»
Кафедра живопису / денна форма навчання

Рівень вищої освіти Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Освітньо-професійна програма «Станковий живопис»

(назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувачка кафедри живопису

Ковальова М.М.

«04» травня 2024 року

ЗАВДАННЯ

НА ДИПЛОМНИЙ ПРОЕКТ (РОБОТУ) СТУДЕНТУ

Чень Пенюй

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема проекту (роботи) «Вісник Миру»

Керівник проекту (роботи) Ковальова Марія Миколаївна, доцент

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом вищого навчального закладу від «8» травня 2023 року № 117–ОС. Строк подання студентом проекту (роботи) 13 червня 2024 року

3. Вихідні дані до проекту (роботи): Зібраний підготовчий матеріал під час переддипломної практики

4. Зміст розрахунково–пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити):

- *Обґрунтування актуальності теми;*
- *Збір інформації та систематизація підготовчих матеріалів;*
- *Аналіз аналогів;*
- *Розробка авторської концепції рішення теми;*
- *Композиційний пошук образотворчих засобів втілення творчого задуму;*
- *Технологічні та графічні засоби виконання оригіналів;*
- *Висновки;*
- *Список літератури;*
- *Ілюстративні матеріали.*

5. Перелік ілюстрованих матеріалів

6. Консультанти розділів проекту (роботи)

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання 17 квітня 2024 _____*КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН*

№ з/п	Назва етапів дипломного проекту (роботи)	Строк виконання етапів проекту (роботи)	Примітка
1	<i>Затвердження теми дипломної роботи</i>	<i>Травень</i>	
2	<i>Аналіз аналогів</i>	<i>Квітень Травень</i>	
3	<i>Розробка авторської концепції рішення теми</i>	<i>Квітень Травень</i>	
4	<i>Композиційний пошук образотворчих засобів втілення творчого задуму;</i>	<i>Квітень Травень</i>	
5	<i>Затвердження ескізів рішення теми</i>	<i>Травень</i>	
6	<i>Систематизація інформації до пояснювальної записки</i>	<i>Травень</i>	
7	<i>Виконання дипломної роботи</i>	<i>Травень Червень</i>	
8	<i>Оформлення пояснювальної записки та дипломної роботи</i>	<i>Червень</i>	
9	<i>Захист дипломної роботи</i>	<i>Червень</i>	

Студент
(підпис)

Чень Пенюй
(прізвище та ініціали)

Керівник проекту (роботи)

(підпис)

Ковальова М.М.
(прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

1. ОБҐРУНТУВАННЯ АКТУАЛЬНОСТІ ТЕМИ.....	6
2. ЗБІР ІНФОРМАЦІЇ ТА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ПІДГОТОВЧИХ МАТЕРІАЛІВ.....	7
3. АНАЛІЗ АНАЛОГІВ.....	8
4. РОЗРОБКА АВТОРСЬКОЇ КОНЦЕПЦІЇ РІШЕННЯ ТЕМИ.....	11
5. КОМПОЗИЦІЙНИЙ ТА КОЛОРИСТИЧНИЙ ПОШУК ОБРАЗОТВОРЧИХ ЗАСОБІВ ВТІЛЕННЯ ТВОРЧОГО ЗАДУМУ.....	12
6. ВИСНОВКИ.....	14
7. СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ.....	15
8. ІЛЮСТРАЦІЇ.....	16

1. Обґрунтування актуальності теми

Тема «Вісника миру» сьогодні як ніколи актуальна. В епоху, коли насильство і конфлікти здаються всюдисущими, важливо досліджувати концепцію миру та його значення в нашому житті. Композиція теми є потужним відображенням людського досвіду, де навіть посеред руйнування та хаосу є проблиск надії. Образ чоловіка, який намагається захистити свою родину та друзів серед руїн війни, є щемливим нагадуванням про людське прагнення до безпеки. Жінка, яка втішає плачучу дитину, піднімає питання про вплив травматичних подій на молодих і невинних. Чи може дитина справді зрозуміти жахи війни, чи вона просто реагує на невизначеність і страх, які її оточують? Тема «Вісника Миру» спонукає нас задуматися про довгострокові наслідки насильства для окремих людей і спільнот.

Поняття миру часто неправильно розуміють, як відсутність війни. Однак «мир» охоплює набагато більше, ніж просто відсутність конфлікту. Це про гармонію, яка існує між людьми, розуміння та співпереживання, які дозволяють нам співіснувати у світі, наповненому відмінностями. Руїни на картині — це не лише зображення війни, а й символ тіней, які переслідують тих, хто пережив травму. Голуб на картині «Сила» уособлює силу надії та стійкість, які можуть виникнути навіть у найтемніші часи.

Актуальність цієї теми неможливо переоцінити. У сучасному світі нас постійно бомбардують новинами про теракти, домашнє насильство та стрілянину в школах. Перед обличчям такого безглузлого насильства легко відчутти себе приголомшеним і безнадійним. Проте «Вісник Миру» нагадує, що навіть серед хаосу завжди є проблиск надії. Хоча людське серце здатне на велике зло, воно також здатне на величезну любов і співчуття. «Вісника Миру» — це потужний заклик до дії, який спонукає нас працювати над створенням світу, де мир — це не просто далека мрія, а відчутна реальність. Це нагадування про те, що навіть у найтемніші часи завжди є надія і що людський дух здатний

подолати навіть найстрашніші виклики. Коли ми орієнтуємось у складності нашого світу, «Вісник Миру» повинен слугувати маяком світла, спрямовуючи нас у світліше, мирне майбутнє.

2. Збір інформації та систематизація підготовчих матеріалів

Збір інформації та систематизація підготовчих матеріалів є одним з найважливіших етапів створення будь-якого проекту. Це особливо актуально, коли мова йде про створення видання, такого як «Вісник Миру», яке має за мету поширити ідеї миру та взаєморозуміння між людьми. Зібрані матеріали є різноманітними: статті, есе, інтерв'ю, фотографії, малюнки та інші види візуального контенту. Важливо систематизувати ці матеріали за тематичними розділами, щоб вони були доступні для читачів та могли бути використані для створення змісту видання.

Наприклад, для створення тематичного розділу «Війна та мир» були зібрані матеріали про наслідки війни, про людей, які пережили трагедії, про мирні ініціативи та про роль мистецтва в поширенні ідеї миру. Ці матеріали представлені у вигляді статей, есе, фотографій, малюнків та інших видів візуального контенту. Систематизація матеріалів також дозволила виявити зв'язки між різними темами та ідеями, що можуть бути представлені в виданні. Наприклад, матеріали про війну та мир пов'язані з матеріалами про роль мистецтва в поширенні ідеї миру, або про мирні ініціативи, які можуть допомогти зупинити війну.

Крім того, систематизація матеріалів дозволяє виявити пробіли в інформації та визначити, які матеріали потрібно зібрати додатково, щоб створити повний та об'єктивний зміст видання.

3. Розбір аналогів

"Вісник Миру" – це твір, який досліджує теми війни, миру та людської стійкості. Щоб глибше зрозуміти його зміст, важливо проаналізувати його у контексті інших творів мистецтва, які досліджують схожі теми.

Робота Пікассо «Голуб миру» стала дуже потужним символом антивоєнного руху та жагою миру після жахів Другої світової війни. У своєму простому, але виразному стилі Пікассо зобразив голуба – традиційного птаха миру – з розпростертими крилами, прикрашеними кольоровими елементами, що нагадують гілки оливи або зірки. Сам художник пережив бомбардування Герніки та інших міст під час Громадянської війни в Іспанії, що сильно вплинуло на його пацифістські погляди. «Голуб миру» став закликком до припинення воєн, насильства і руйнувань, які вони приносять. Його простота і впізнаваність зробили цей символ зрозумілим для людей в усьому світі, які прагнуть жити в мирі та безпеці. У контексті війни та її наслідків, ця робота Пікассо стала знаменитим антивоєнним маніфестом, нагадуванням про крихкість миру і необхідність вирішувати конфлікти ненасильницькими засобами заради щасливого майбутнього людства.

Чорно–біле абстрактне зображення під назвою «Війна» польського художника Едварда Дворніка 1966 року має хаотичну та щільно нашаровану композицію з гострих, кутастих ліній та форм, що нагадують машини, будівлі та механічні фігури чи символи. Складні лінії створюють відчуття шаленого руху і безладу, передаючи хаос і руйнівну природу війни через зіткнення агресивних геометричних форм, що заповнюють простір. Загалом, вражаюча графічна якість та інтенсивні, фрагментарні образи викликають відчуття неспокою, насильства та дегуманізуючого впливу військового конфлікту завдяки експресіоністичному, авангардному стилю.

На чорно–білій фотографії Лі Фрідландера під назвою «Війна», зробленій близько 1965 року, зображена вітрина магазину або невеликої крамнички.

Велике слово «WAR» утворене смугами або бризками на склі, що накладаються на різноманітні товари та вивіски, виставлені за вітриною. Хаотичне, розкидане розташування предметів, таких як годинники, ювелірні вироби, аксесуари до одягу та написані від руки вивіски, створює безладну, майже схожу на зону бойових дій сцену, обрамлену жирним шрифтом «WAR». У цій провокаційній вітрині Фрідландер майстерно зіставляє поняття комерції та конфлікту.

Картина Вільяма Гроппера під назвою «Війна» надзвичайно потужна й виразна у своєму зображенні жахів війни. На ній зображені скручені, спотворені тіла та обличчя людей, що страждають у вогні та диму, що створює атмосферу хаосу, болю та руйнування. Потужні мазки та похмурі тони додають картині драматичного й тривожного відчуття. Ця робота вражає передає весь жах, трагедію та безглуздість війни через свій експресивний, напружений стиль зображення.

На особливу увагу заслуговують ескізи і роботи української мисткині Алли Горської, виставка якої зараз проходить в Києві.

Аналогами дипломної роботи також стали картини відомих китайських митців. Картини китайських художників, присвячені темі боротьби за свободу, представляють складну та багатогранну палітру почуттів, історичних подій і культурних реалій. Ці твори мистецтва стають дзеркалом людських прагнень до свободи, справедливості та самовираження, відображаючи як героїчні моменти, так і трагічні епізоди.

Китай має багату історію боротьби за свободу, яка відображена в численних художніх творах. Від давніх часів до сучасності, китайські художники використовували свої роботи як засіб комунікації, пропаганди та протесту. Вони зображували як давні битви і героїв, так і сучасні рухи за права людини та демократичні зміни.

Лю Сяодун, один із найвідоміших сучасних китайських художників, створив серію робіт "Свобода і демократія", в якій відображаються сучасні соціальні та політичні проблеми Китаю. Його картини часто демонструють

масові протести та індивідуальні акти мужності, показуючи як особисті, так і колективні зусилля в боротьбі за свободу.

Чжань Цзяньцзюнь, відомий своїм активізмом і критикою китайського уряду, використовує мистецтво як інструмент для вираження своїх політичних поглядів. Його роботи, такі як інсталяції з уламків стародавніх споруд або фрагментів сучасної архітектури, символізують руйнування і відновлення, боротьбу і надію. Цуй Жучжао створив вражаючі історичні полотна, що відображають епічні битви стародавнього Китаю. Його картини не тільки ілюструють воєнні події, але й акцентують увагу на прагненні до свободи і незалежності, яке лежить в основі багатьох історичних конфліктів.

Символіка в китайських картинах на тему боротьби за свободу є надзвичайно важливою. Часто використовуються такі образи, як лотос (символ чистоти і відродження), дракон (могутність і захист), а також сучасні символи, такі як зруйновані стіни або залізні ґрати, що підкреслюють теми репресій і визволення. Картини на тему боротьби за свободу не тільки мають художню цінність, але й політичне значення. Вони допомагають залучити увагу до проблем, з якими стикаються люди, надають голос тим, хто зазнає утисків, і сприяють глобальному діалогу про права людини та демократію.

При написання диплому вивчались твори української мисткині Алли Горської, а також китайських художників – Лінь Фельмяна, Ло Гунлю, Гао Сяохуа, Чжань Цзяньцзюня. Твори художників, присвячені темі боротьби за свободу, є потужним виразом людських прагнень і історичних реалій. В них митці втілюють в собі не лише художню майстерність, але й глибокий гуманізм і політичну свідомість, нагадуючи нам про вічну боротьбу за справедливість і свободу.

4. Розробка авторської концепції рішення теми

Центральною ідеєю твору є протиставлення миру та війни, руйнування та відродження, людської жорстокості та прагнення до гармонії. Композиція показує контраст між похмурими сірими тонами зруйнованого пейзажу і яскравими білими постатями людей на передньому плані. Основною фігурою є чоловік, який піднімає догори полотнище, символізуючи прапор миру. Його жест є водночас заклик до примирення і знаком перемоги над війною та насильством. Розгорнуте полотнище уособлює чистоту, невинність і надію на світле майбутнє. Поруч із чоловіком зображена жінка з немовлям на руках – символ материнства, турботи і захисту нового життя. Незважаючи на те що їх оточує, дитина уособлює безтурботність, безневинність і віру в краще. Її плач може бути проявом страху перед жахами війни, але також і надією на мирне існування.

Композиція демонструє невмирущість людського духу та волі до життя навіть в найскрутніших обставинах. Попри трагедії та руйнування, завдяки вірі, любові та єднанню люди можуть знайти в собі сили для відродження та побудови мирного майбутнього.

Ключовими елементами є контраст між руїнами і людськими постатями, біла фарба як символ чистоти та надії, жест чоловіка зі знаменом, жінка з немовлям як уособлення продовження життя. Вся композиція спрямована на візуалізацію сили людського духу в подоланні війни та насильства заради встановлення справжнього світлого миру.

5. Композиційний пошук виразних засобів втілення творчого замислу

Символізм передається через майстерну композицію та використання виразних засобів. Центральними елементами є постать чоловіка з піднятими руками, що тримає прапор, жінка з дитиною та голуб, що летить зверху.

Композиційний пошук виразних засобів втілення творчого замислу проявляється в контрастах світла і темряви, динамічності, контрастності композиції, перспективи і символізму. Контраст світла і темряви: чорні, драматичні тони руїн контрастують з білим покривалом і посталями людей, створюючи візуальну напругу та символізуючи протистояння світла і темряви, надії та відчаю.

Динамічні лінії та форми: різкі, гострі лінії зруйнованих конструкцій створюють відчуття хаосу та руйнування, тоді як плавні, хвилясті лінії покривала та фігур людей втілюють прагнення до гармонії та миру.

Центральна композиція: усі елементи розташовані навколо центральної постаті чоловіка, створюючи фокус та напрямок руху погляду глядача до цього ключового символу надії та боротьби.

Перспектива та масштаб: гігантські руїни контрастують з маленькими людськими посталями, підкреслюючи їхню вразливість перед обставинами, але водночас їхню силу духу та прагнення до кращого майбутнього.

Символізм: використання символів, таких як голуб (мир), покривало/прапор (захист, свобода), жінка з дитиною (вразливість, майбутнє), створює багатошарові значення та посилює емоційний вплив твору.

6. Технічні та живописні засоби виконання художнього твору

Картина "Вісник Миру" – це зворушливий образ сім'ї, яка пережила трагедію війни. Чорно-біла гама, експресивні мазки пензля, чітка композиція,

мова жестів і символіка – всі ці технічні та живописні засоби використовуються художником для того, щоб передати емоції героїв, підкреслити трагізм подій і дати глядачеві відчуття надії на мирне майбутнє. Чорно–біла гама підкреслює трагізм подій, а контраст світла і тіні акцентує увагу на руїнах. Виразні мазки пензля створюють динаміку і емоційність образу. Світлові та тіньові ефекти надають картині глибини і об'єму. Композиція чітко продумана: фігури людей розташовані в центрі, а руїни оточують їх з усіх боків. Експресивні обличчя людей передають їхні емоції: біль, страх, надію. Мова жестів підкреслює зв'язок між героями: жінка обіймає малечу, притискаючи її до себе. Символіка відіграє важливу роль: червона тканина (плащ) символізує вірність Батьківщині, голуб – мир і надію, а руїни – трагедію війни.

7. Висновки

Навіть у мирні часи ми не можемо бути впевнені, що насильство не торкнеться наших життів. Війна, терористичні атаки, домашнє насильство, насильство в школі – все це є частиною нашого сучасного світу. І хоча ми можемо не бути безпосередньо залучені в військові конфлікти, насильство може бути присутнім у наших буденних життях. Тема «Вісник Миру» є актуальною, оскільки вона піднімає питання про те, що означає бути мирним. Чи це лише відсутність війни, або це також мир між людьми, мир у всьому світі? Ми часто забуваємо, що мир не лише протилежність війни, а й стан душі, стан серця. І якщо ми не будемо працювати над тим, щоб досягти цього стану, то насильство продовжуватиме бути частиною нашого життя.

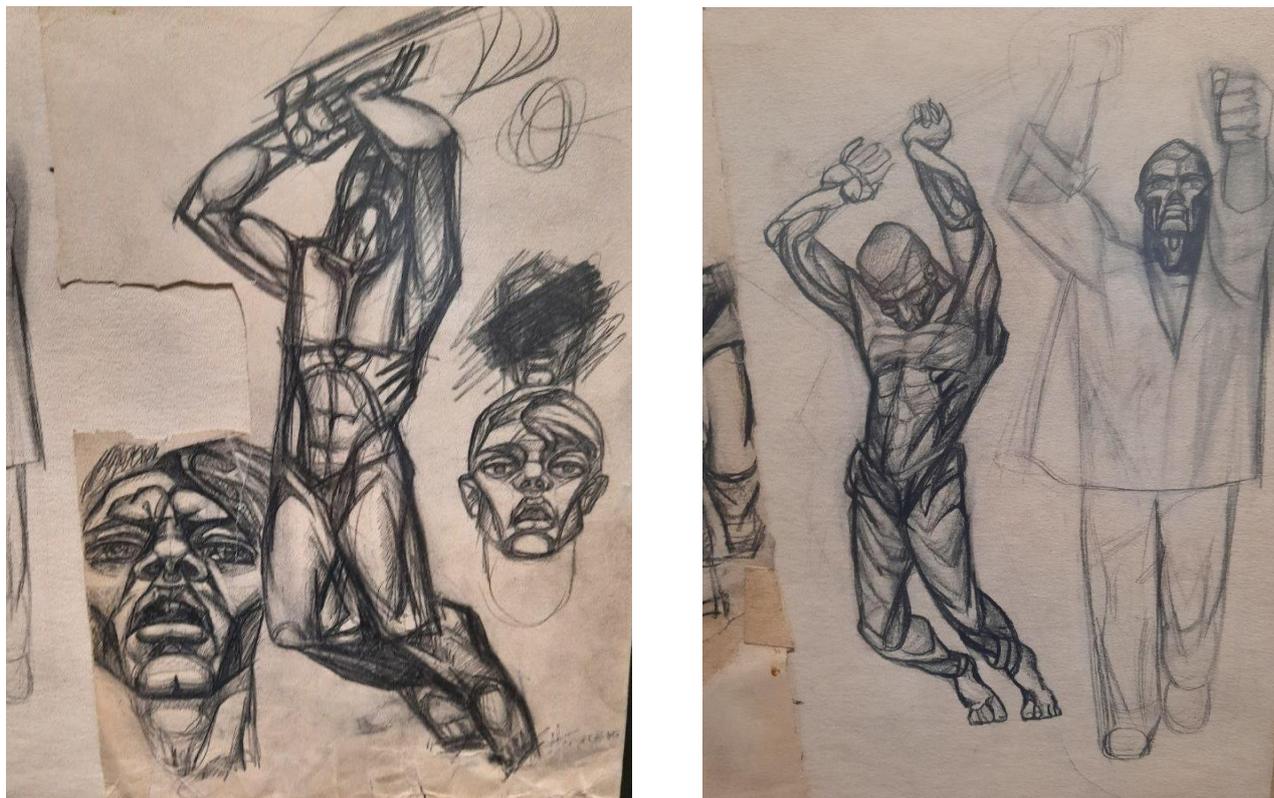
Сюжетно-тематична композиція «Вісник Миру» є унікальною, оскільки вона поєднує в собі елементи війни та миру. Руїни на картині не лише символізують руйнування війни, а й тіні, які пережили деякі нещастя. Але в той момент, коли головний герой піднімає ковдру, здається, що ковдра наповнена надією. Це символізує, що навіть у найгірших ситуаціях ми можемо знайти надію на краще майбутнє. Голуб на картині «Сила» є символом миру, який хоче прорватися крізь руїни і нести силу та надію. Це символізує, що війна і насильство не можуть знищити тих, чий серця сповнені любові. Це є основною ідеєю теми «Вісник Миру» – що мир може бути досягнутий, якщо ми будемо працювати над тим, щоб досягти цього стану душі.

8. Список літератури

1. Guo Hui. Canonization in Early Twentieth–Century Chinese Art History. Journal of Art Historiography. 2014. No. 10. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/27038055.pdf>
2. Teng Gu. History of Fine Arts. Beijing: The Commercial Press, 2011. 270 p.
3. Xin Y. Three Thousand Years Of Chinese Painting. New Haven : Yale University Press, 2002. 416 p.
4. Xu Mei. Ancient Chinese Painting. Beijing : China Radio International Press, 2011. 172 p.
5. Zaixin Hong. Zhongguo Meishushi (A History of Chinese Art). Hangzhou : China National Academy of Fine Arts Press, 2013. 501 p.
6. 张一平. 油画中国化_风景油画中的中国山水精神张一平. 美术观察 / Art Observation. 2016. №12. С. 124 – 125.
7. 杨波. 浅析_油画山水_中的笔墨情怀_杨波. 美术大观 / Art Panorama. 2010. № 7. С. 256.
8. 吴金蕊, 吴金蔚. 当代油画艺术中中国传统文化元素的应用. // 美与时代/ Fine Arts. 2020. № 12. С. 28–29.
9. 邹跃进. 新中国美术史. 长沙: 湖南美术出版社, 2002 年. 337 页.
10. 刘明玉»小议“伤痕美术”的历史意义和审美价值». 牡丹江教育学. 院 学 报, 2010. № 4. 104–105 页.
11. [中国油画要走自己的路——罗工柳的艺术人生 \(sohu.com\)](http://www.sohu.com)
12. <https://www.mutualart.com/Artwork/War/F846948177FC325B>
13. <https://www.mutualart.com/Artwork/WAR/3BBCA6C60ABE8F27>
14. <https://www.mutualart.com/Artwork/War/24297842C7ADE20F>
15. <https://www.pablopicasso.org/dove-of-peace.jsp>

9. Ілюстрації

Аналоги дипломної роботи

Іл. 1. Алла Горська. Начерки до мозаїчного панно

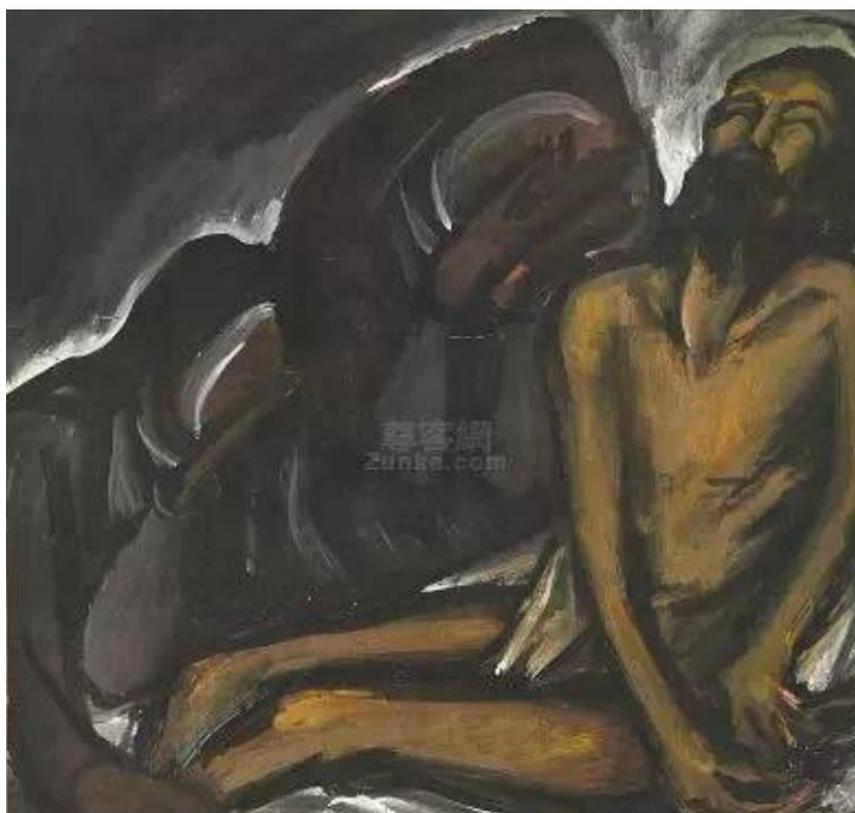
Іл. 2. Алла Горська. Ескіз мозаїчного панно

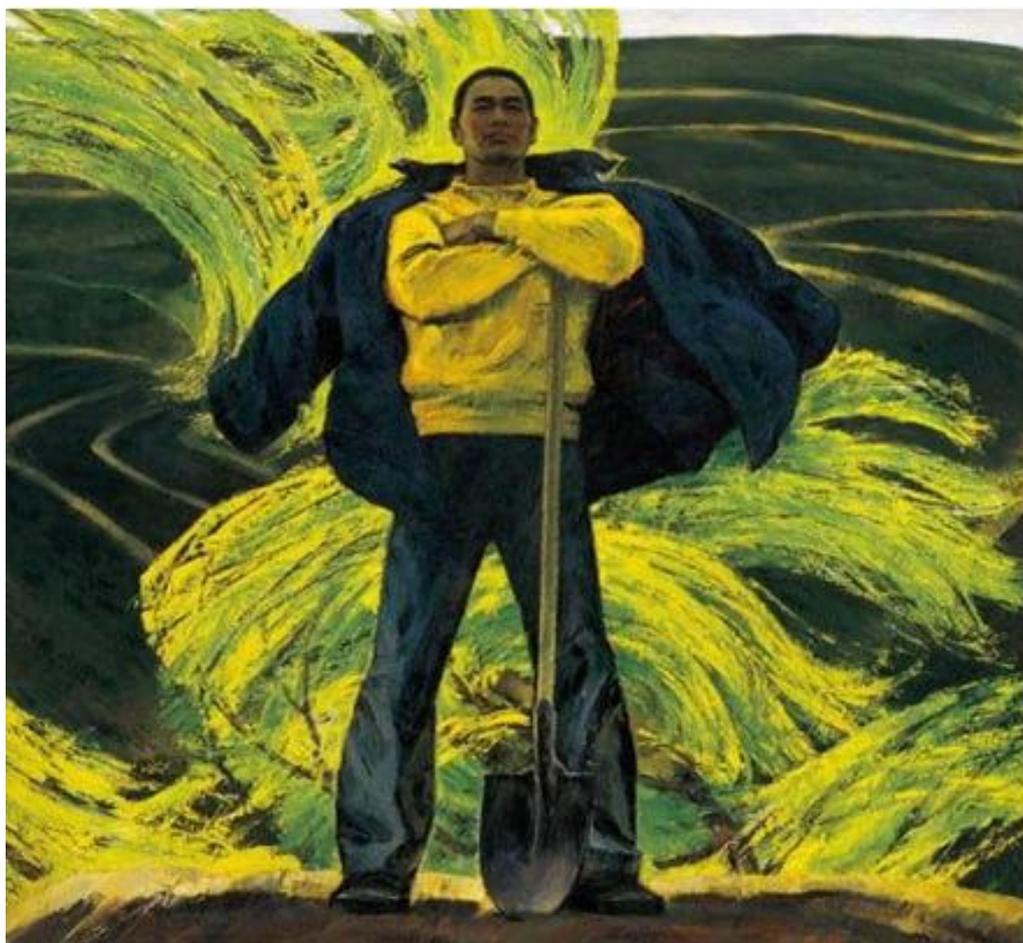
Іл. 3. Алла Горська. В кайданах

Іл. 4. Лінь Фенмян. Біль

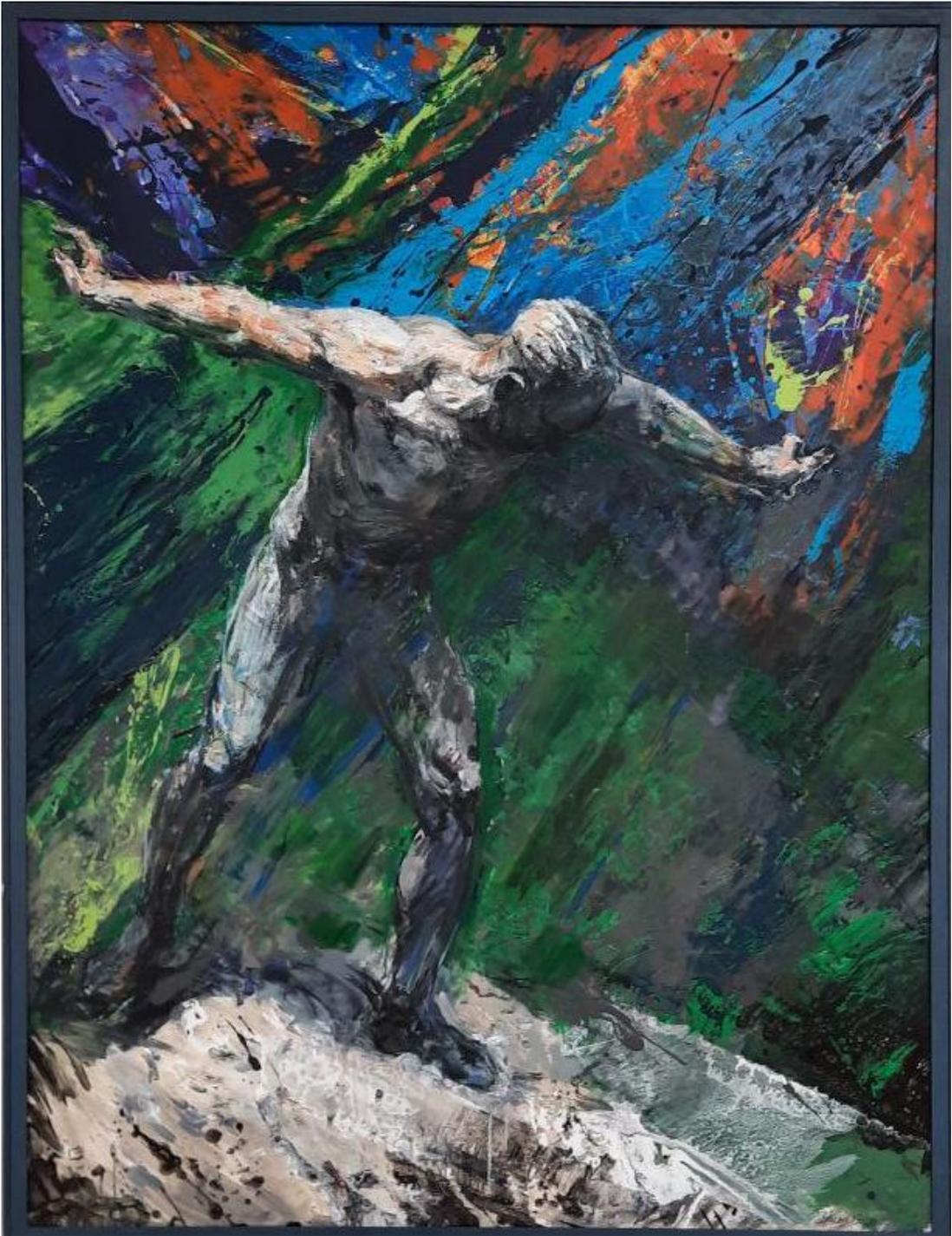
Іл. 5. Лінь Фенмян. Горе

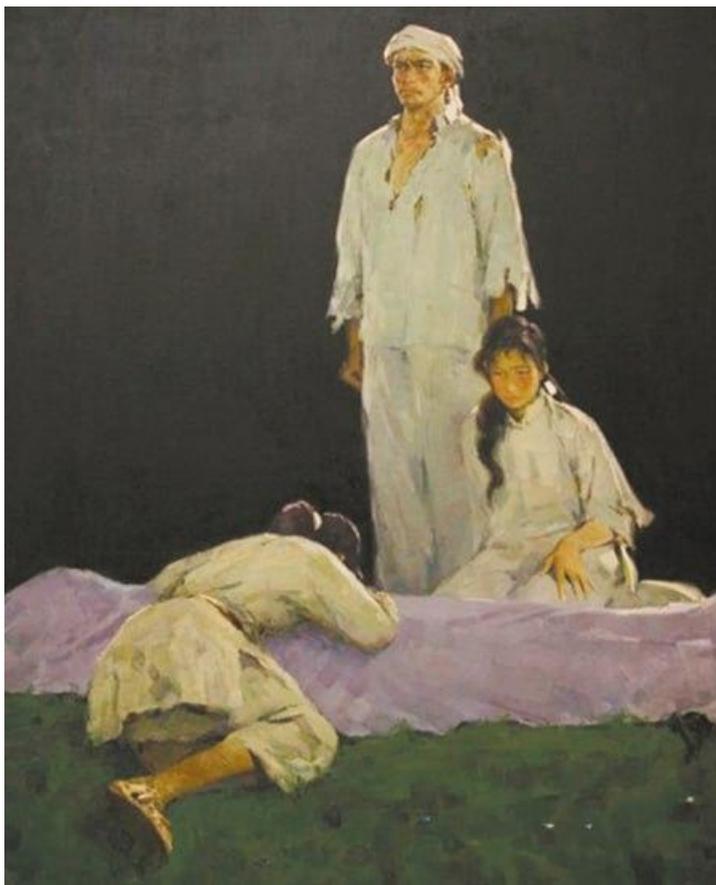

Іл. 6. Чжань Цзяньцзюнь. Зелене поле

Іл. 7. Чжань Цзяньцзюнь. П'ять героїв гори Ланья.

Гл. 8. Ло Гунлю. Один помститься за іншого

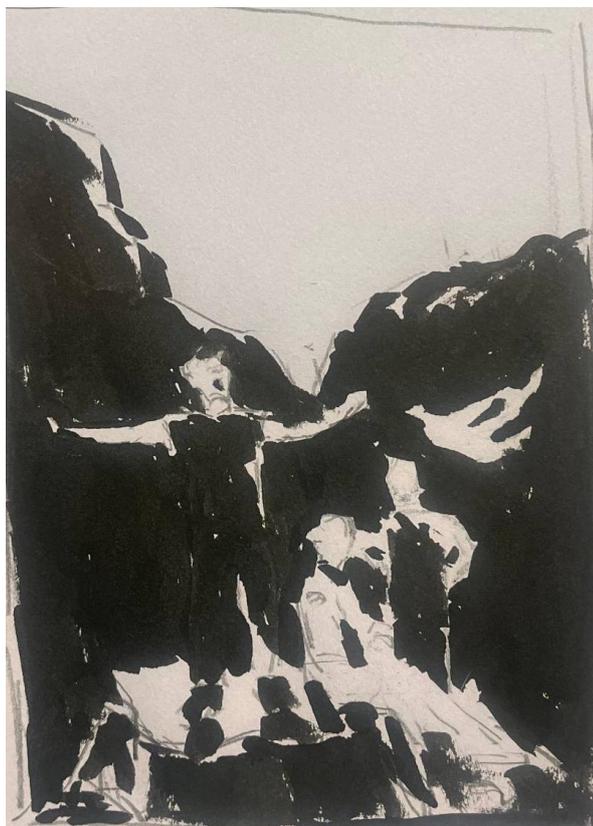

Іл. 9. Гао Сяохуа. Чому?

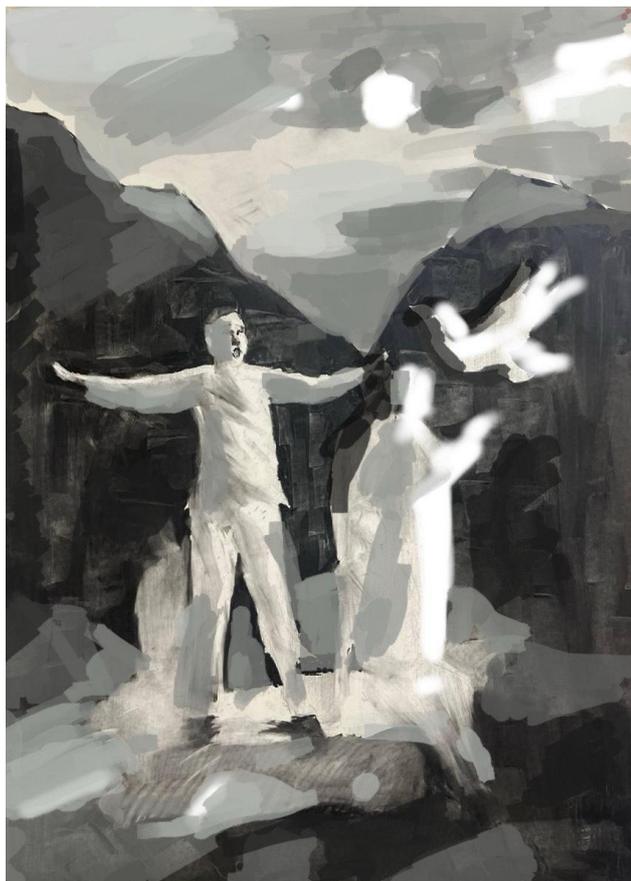
Етапи роботи над дипломною роботою

Гл. 10 Начерки до дипломного проекту

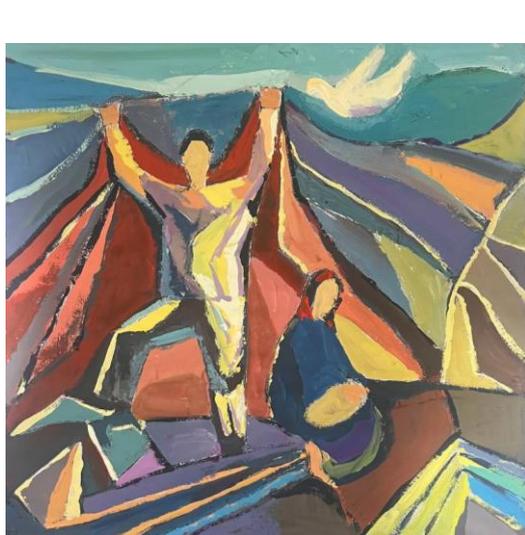
Іл. 11-12. Композиційні пошуки до дипломного проекту

Іл. 13-14. Композиційні і стилістичні пошуки до дипломного проекту

Іл. 15. Графічні пошуки композиції дипломного проекту

Іл. 16-17. Кольорові ескізи до дипломної роботи

Іл. 18. Пошук тонального рішення дипломного проекту

Гл. 19. Чень Пенюй. Дипломна робота «Борьба за Мир»